

Лукановська І.Р.
кандидат економічних наук, докторант
Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль, Україна

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ АУДИТУ В СУЧАСНОМУ СВІТІ

Процес впровадження сучасних інформаційних технологій в господарську діяльність підприємств, організацій та бізнесу в цілому ідентифікується як цифрова трансформація. Такі технології дозволяють підприємствам комп'ютеризувати багато процесів, що зменшує час і зусилля, необхідні для виконання завдань. Це допомагає підвищити продуктивність і конкурентоспроможність, а також знизити витрати. Компанії, які успішно впроваджують цифрові технології, розвиваються значно швидше. Це дозволяє їм випереджати конкурентів, реалізувати власну першість у впровадженні нових продуктів та послуг на ринку.

Не є винятком й суб'єкти аудиторської діяльності, що здійснюють надання аудиторських послуг. Цифрові інновації, такі як мобільні додатки, онлайн-платформи та інші сервіси, роблять аудит зручнішим і доступнішим. Клієнти можуть швидше і легше замовляти аудиторські послуги, що включають аудит всієї господарської діяльності чи окремого сегменту, об'єкту (наприклад, основних засобів, нематеріальних активів). Інтернет та цифрові технології допомагають значно швидше проводити аудит, знаходити потрібну інформацію, комунікувати (спілкуватися) з зацікавленими контрагентами різних компаній.

Аудит, як процес перевірки даних бухгалтерського обліку, внутрішніх контрольних процедур та фінансової звітності підприємства з метою надання інформації щодо її достовірності та відповідності вимогам чинного законодавства України, у сучасному світі не може існувати без цифрової трансформації. Вона включає в себе використання різних методів і технологій для полегшення процесу надання аудиторських послуг. Отож, сюди можемо віднести:

- використання аналітики даних (з англ. мови «Data Analyst») для аналізу великих обсягів фінансової інформації та виявлення помилок чи потенційних ризиків;
- впровадження інтелектуальних систем для автоматизації аудиторських процесів, наприклад, для виявлення шахрайства або оцінки ризиків. Завдяки застосуванню програмного забезпечення та інших цифрових інструментів, багато рутинних і трудомістких завдань можуть бути автоматизовані. Це дозволяє аудиторам зосереджуватися на більш складних питаннях і аналітиці;
- використання технології блокчейн для забезпечення надійності транзакцій, а також прозорості, безпеки та незмінності даних. З допомогою технології блокчейн аудитори можуть автоматизувати багато процесів, що традиційно вимагають ручного втручання, таких як підтвердження транзакцій. Вважається що, якщо технологію блокчейн поступово інтегрувати у процес

ведення бухгалтерського обліку, то це призведе до повної автоматизації процесу аудиту [1, с. 128];

- впровадження автоматизованих систем для збору та обробки даних бухгалтерського обліку, фінансової звітності, що допомагає зменшити наявність помилок та підвищує ефективність і оперативність економічних даних;

- використання облікових систем та хмарних технологій для зберігання й обміну даними між аудиторами та клієнтами. Цифрові інструменти, такі як хмарні технології, дозволяють аудиторам проводити аудит на відстані, що особливо актуально для компаній, які розташовані у різних країнах, а також у випадках форс-мажорних обставин (таких як пандемія, війна);

- використання цифрових технологій дозволяє аудиту швидко адаптуватися до змінних умов ринку, законодавчих вимог та специфіки галузі клієнта;

- використання програмних засобів для аналізу ризиків і виявлення помилок у фінансовій звітності (інтелектуально-аналітична складова, яка в майбутньому може бути реалізована більш результативно завдяки використанню штучного інтелекту).

Отже, як бачимо, цифрова трансформація аудиту дозволяє аудиторам працювати більш ефективно, вносячи ряд змін і нововведень в традиційний підхід до аудиту. Проте, в епоху цифрової економіки, аудиторам потрібно розвивати свої навички в напрямку інформаційних технологій та аналізу даних, щоб залишатися конкурентоспроможними. Суб'єктам аудиторської діяльності, в свою чергу, слід впроваджувати та розробляти системи неперервного аудиту, де б моніторинг і аналіз даних відбувався в реальному часі. Це допоможе підвищити якість аудиту, робити його більш ефективним, точним і, що найважливіше, відповідати сучасним викликам бізнесу.

Резюмуючи, слід зазначити, що цифрова трансформація аудиту – це процес використання сучасних цифрових технологій і інструментів для покращення якості, ефективності та точності надання аудиторських послуг. Вона є об'єктивним, логічним і неодмінним процесом, що відповідає сучасному рівню розвитку людства та визначається наявними технічними можливостями й компетентностями фахівців.

А загалом, цифрова трансформація у сучасному світі є необхідною для вирішення багатьох економічних, фінансових та соціальних викликів. Вона відіграє ключову роль у створенні нових можливостей, покращенні якості надання аудиторських послуг.

Література:

1. Бабінська С.Я. Технологія блокчейн в аудиті: сучасний стан та перспективи застосування. *Економіка та суспільство*. 2022. Випуск 36. С. 126-132.
2. Про внесення змін до Закону України «Про аудит фінансової звітності і аудиторську діяльність»: Закон України від 31.05.2022 р. №2285-IX.